Možnost volit při volbě prezidenta České republiky v roce 2018 v zahraničí

Jestliže se bude fyzická osoba v době volby prezidenta České republiky v roce 2018 zdržovat v zahraničí, má právo volit a hodlá hlasovat na tamním zastupitelském úřadě, má dvě možnosti jak postupovat, odvislé do určité míry od charakteru svého pobytu, a to zda půjde o pobyt dlouhodobý či krátkodobý.

Při **dlouhodobém pobytu v zahraničí** umožňuje § 31 zákona č. 275/2012 Sb., o volbě prezidenta republiky a o změně některých zákonů (zákon o volbě prezidenta republiky), ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s § 6 odst. 5 zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen "zákon o volbách do Parlamentu"), zapsání voliče do zvláštního seznamu voličů vedeného zastupitelským úřadem nebo konzulárním úřadem České republiky, s výjimkou konzulárních úřadů vedených honorárními konzulárními úředníky, (dále jen "zastupitelský úřad"), příslušným podle místa jeho pobytu. Na základě ustanovení § 6 odst. 5 zákona o volbách do Parlamentu vedou zastupitelské úřady zvláštní seznam voličů trvalého charakteru (obdobný jako stálý seznam voličů vedený obecními úřady na území České republiky) pro voliče, který má bydliště mimo území České republiky, a to na základě jeho písemné žádosti o zápis, doložené originálem, popřípadě ověřenou kopií dokladů potvrzujících totožnost žadatele, jeho státní občanství České republiky a bydliště v územním obvodu zastupitelského úřadu, kde má být zapsán do zvláštního seznamu. Žádost musí být doručena nebo předána zastupitelskému úřadu nejpozději 40 dnů přede dnem voleb, tj. do 3. prosince 2017. Pro žádost o zápis do zvláštního seznamu voličů vedeného zastupitelským úřadem není žádný předepsaný formulář. V případě, že bude volič zapsán ve zvláštním seznamu voličů vedeném zastupitelským úřadem v zahraničí v místě svého pobytu, bude moci uplatnit své volební právo při volbě prezidenta České republiky ve volební místnosti zřízené u tohoto zastupitelského úřadu.
Pokud se volič nebude vyskytovat v době volby prezidenta České republiky v územním obvodu tohoto zastupitelského úřadu, může mu tento úřad vydat na základě jeho žádosti podle ustanovení § 33 zákona o volbě prezidenta republiky voličský průkaz, na který je potom oprávněn hlasovat v jakémkoliv zvláštním volebním okrsku v zahraničí a samozřejmě v jakémkoliv volebním okrsku na území České republiky. Na základě ustanovení § 33 odst. 1 zákona o volbě prezidenta republiky může volič již ode dne vyhlášení volby **požádat o vydání voličského průkazu** u příslušného zastupitelského úřadu, kde je zapsán ve zvláštním seznamu voličů, a to **osobně** do okamžiku uzavření zvláštního seznamu voličů, tj. do 10. ledna 2018 do 16.00 hodin, nebo **písemným podáním** doručeným nejpozději 7 dnů přede dnem voleb, tj. do 5. ledna 2018; toto podání musí být **v listinné podobě opatřené úředně ověřeným podpisem voliče nebo v elektronické podobě zaslané prostřednictvím datové schránky**. Zastupitelský úřad voličský průkaz nejdříve 15 dnů přede dnem voleb, tj. 28. prosince 2017, předá osobně voliči nebo osobě, která se prokáže plnou mocí s ověřeným podpisem voliče žádajícího o vydání voličského průkazu, anebo jej voliči zašle.
Zákonem č. 90/2017 Sb., kterým se mění volební zákony a některé další zákony, byla s účinností od 13. dubna 2017 vypuštěna možnost zažádat o voličský průkaz v elektronické podobě podepsané uznávaným elektronickým podpisem, a to na základě vyhodnocení rizika, které je spjato s elektronickým podpisem; zatímco doposud byl uznávaný elektronický podpis vedle jména a příjmení spojen i s "identifikátorem MPSV", který umožňoval osobu jednoznačně identifikovat, nově je - v souvislosti s nařízením EP a Rady (EU) č. 910/2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce (nařízení eIDAS) - u kvalifikovaného elektronického podpisu jen jméno a příjmení.
Je třeba upozornit na skutečnost, že v případě zápisu do zvláštního seznamu voličů vedeného zastupitelským úřadem v zahraničí, bude tento volič automaticky vyškrtnut ze stálého seznamu voličů vedeného obecním úřadem, v jehož územním obvodu má na území České republiky místo trvalého pobytu. Pokud by tento volič v budoucnu chtěl opět volit v jakýchkoli volbách na území České republiky, např. ve volbách do zastupitelstev obcí, které se budou konat na podzim 2018, bude nutné, aby požádal zastupitelský úřad o své vyškrtnutí ze zvláštního seznamu voličů. Tento zastupitelský úřad voliči vydá o vyškrtnutí ze zvláštního seznamu voličů potvrzení a toto potvrzení volič odevzdá přede dnem voleb obecnímu úřadu, v jehož územním obvodu má volič místo trvalého pobytu, nebo v den voleb okrskové volební komisi, v jejímž obvodu má místo trvalého pobytu.

V případě **krátkodobého pobytu v zahraničí**, je vhodnější volit při volbě prezidenta České republiky v zahraničí na zastupitelském úřadě na voličský průkaz, který voliči vydá na základě ustanovení § 33 zákona o volbě prezidenta republiky obecní úřad v místě jeho trvalého pobytu, v jehož stálém seznamu voličů je zapsán. Na základě ustanovení § 33 odst. 1 zákona o volbě prezidenta republiky může volič již ode dne vyhlášení volby požádat o vydání voličského průkazu u obecního úřadu, kde je zapsán ve stálém seznamu voličů, tj. v místě svého trvalého pobytu, a to osobně do okamžiku uzavření stálého seznamu, tj. 10. ledna 2018 do 16.00 hodin, nebo písemným podáním doručeným nejpozději 7 dnů přede dnem voleb, tj. do 5. ledna 2018; toto podání musí být v listinné podobě opatřené úředně ověřeným podpisem voliče nebo v elektronické podobě zaslané prostřednictvím datové schránky; obecní úřad voličský průkaz nejdříve 15 dnů přede dnem voleb, tj. 28. prosince 2017, předá osobně voliči nebo osobě, která se prokáže plnou mocí s ověřeným popisem voliče žádajícího o vydání voličského průkazu, anebo jej voliči zašle, a to i do zahraničí; voličský průkaz lze zaslat na základě žádosti voliče i na adresu zastupitelského úřadu, kde se volič rozhodl hlasovat (blíže viz **Možnost hlasovat na voličský průkaz při volbě prezidenta České republiky v roce 2018**).
Voličský průkaz vydává jak obecní úřad, tak i zastupitelský úřad, záleží jen na tom, u jakého úřadu je volič zapsán v seznamu voličů. S voličským průkazem lze při volbě prezidenta České republiky hlasovat v jakémkoliv volebním okrsku na území České republiky nebo jakémkoliv zvláštním volebním okrsku v zahraničí.

Seznam zastupitelských úřadů, u kterých je možné podat žádost o zápis do zvláštního seznamu voličů nebo žádost o voličský průkaz, včetně kontaktů na ně je k dispozici na internetových stránkách Ministerstva zahraničních

věcí **http://www.mzv.cz/jnp/cz/o_ministerstvu/adresar_diplomatickych_misi/ceske_urady_v_zahranici/index.html?zn=A-C**. Musí se však jednat o velvyslanectví nebo generální konzulát.
Podle ustanovení § 41 zákona o volbě prezidenta republiky, při samotném aktu hlasování, volič po příchodu do volební místnosti prokáže svou totožnost a státní občanství České republiky platným občanským průkazem nebo platným cestovním, diplomatickým nebo služebním pasem České republiky anebo cestovním průkazem. Po záznamu ve výpisu ze zvláštního seznamu obdrží od zvláštní okrskové volební komise prázdnou úřední obálku a sadu hlasovacích lístků. Neprokáže-li volič svou totožnost a státní občanství České republiky, nebude mu hlasování umožněno. Volič, který se dostavil do volební místnosti s voličským průkazem, je povinen tento průkaz odevzdat zvláštní okrskové volební komisi; ta jej přiloží k výpisu ze zvláštního seznamu.

Odbor všeobecné správy, oddělení voleb, 28. srpna 2017